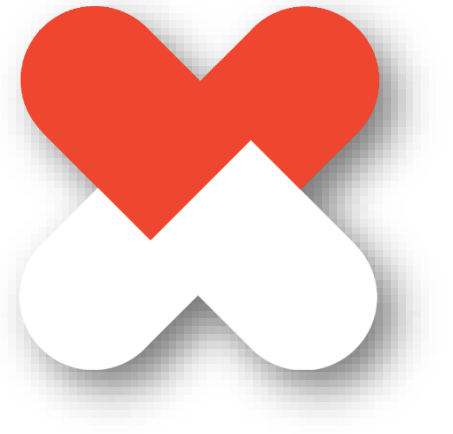
Strama
Samverkan mot antibiotikaresistens

Nyhetsbrev från Strama Värmland
nov 2026

Hej alla som vill bidra till att antibiotika fungerar och fortsätter rädda liv!

Idag 16 november startar årets världsantibiotikavecka, WAAW.

Världen över pågår många aktiviteter för att uppmärksamma hur viktigt det är med fungerande antibiotika.

Veckan startar riktigt spännande med en inspirationseftermiddag kring antibiotikasmarta arbetssätt för slutenvården.

Vidare fokuserar vi på att minska onödig antibiotikaanvändning hos äldre genom det nya informationsmaterialet ”Det är vanligt att äldre har bakterier i urinen”.

Vi slår också ett slag för koksaltsprej som kan förkorta tiden med symtom vid förkylning enligt ny forskning. Information finns på 1177.

Ta del av dessa och fler antibiotikasmarta tips i detta nummer av Strama Värmlands nyhetsbrev.

INNEHÅLL

⇒ Har du sett den internationella symbolen mot antibiotikaresistens?
⇒ Nytt informationsmaterial: ”Det är vanligt att äldre har bakterier i urinen”
⇒ Nässprej med koksalt kan förkorta förkylning
⇒ Jakten på de felaktiga varningsflaggorna mot penicillin
⇒ Varningsmärkning för pc-allergi utifrån listad vårdcentral
⇒ Nytt i app Strama Nationell
⇒ Förkortad behandlingstid febril UVI
⇒ Hur fungerar det när patienten behöver behandling med ceftibuten?
⇒ Öka dosen pivmecillinam vid ESBL- cystit
⇒ Antibiotikaanvändning i Värmland
⇒ Aktuell receptförskrivning i Värmland
⇒ Ny rutin för antibiotikaprofylax i tandvården
⇒ Inspirationseftermiddag med antibiotikasmarta sätt
⇒ Bli antibiotikasmart du också!

VI ARBETAR FÖR ETT
Antibiotikasmart® Sverige

Region Värmland

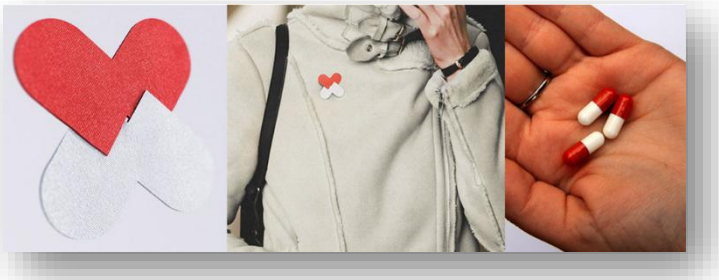
Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

Har du sett den internationella antibiotikasymbolen?

2020 utlystes en tävling för att ta fram en global symbol för att skapa medvetenhet om antibiotikaresistens och synliggöra det globala arbete som görs för att motverka detta. På samma sätt som det röda bandet för aids eller rosa bandet för cancer, så skulle symbolen vara enkel och billig att göra själv, så att alla, var man än befinner sig i världen, skulle kunna tillverka sin egen.

Här är det vinnande bidraget:

”Hjärtat talar om för oss att vi måste bry oss, kapseln lyfter det medicinska temat, och plåstret berättar att det är något vi måste ta hand om.”

På den europeiska webbplatsen eu-jamrai.eu kan du läsa om tanken bakom designen från vinnaren och lära dig hur du lätt tillverkar din egen symbol:

The AMR Symbol - Spread the word! | EU-JAMRAI

Nytt informationsmaterial: ”Det är vanligt att äldre har bakterier i urinen”

En av de vanligaste orsakerna till onödig antibiotikaanvändning hos äldre är behandling av ABU, asymtomatisk bakteriuri.

Tillsammans med MAS-nätverket i Värmland och Läkemedelskommitténs har vi tagit fram ett nytt informationsmaterial för patienter, anhöriga och vårdpersonal.

Under världsantibiotikaveckan sprider vi budskapet ”Det är vanligt att äldre har bakterier i urinen”. Informationsmaterialet är tänkt som en affisch som kan skrivas ut i A4 eller A3.

Digital version finns på Strama Värmlands hemsida.

Materialet finns även som tryckfil och en variant utan Region Värmlands logga, eftersom det också kommer att spridas i andra regioner. Kontakta oss om du vill ha tillgång till det: stramavärmland@regionvarmland.se.

Kompletterande information och medicinsk handläggning av asymtomatisk bakteriuri finns i Strama Nationell. Läs mer:

Strama Nationell | Asymtomatisk bakteriuri

Region Värmland

www.regionvarmland.se/strama
strama@regionvarmland.se

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

Nässprej med koksalt kan förkorta förkylningen

När du använder nässprej med koksaltlösning kan en förkylning eller annan infektion i luftvägarna bli kortare och lindrigare. Behandlingen kan också minska risken att bli allvarligt sjuk och behöva antibiotika.

När och hur du använder nässprej med koksalt

Nässprej med koksaltlösning finns att köpa utan recept på apotek.

Läs mer på 1177:

Nässprej med koksalt kan förkorta förkylning - 1177

Länkar till bakomliggande forskning:

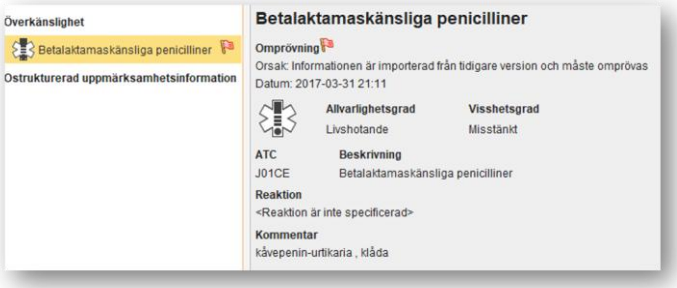
Originalstudie - The Lancet Respiratory Medicine

Uppföljningsstudie - British Journal of General Practice

Jakten på de felaktiga varningsflaggorna mot penicillin

Ett av Strama Värmlands fokusområden är att minska antalet onödiga varningsmärkningar mot pc-allergi. Det är vanligt och innebär risker för patienterna att få för bred antibiotika och preparat med sämre effekt.

Inte nog med att vi har runt 8000 personer i Värmland med varningsmärkningar, drygt 2000 av dessa har en direkt felaktig varningsmärkning med behov av omprövning. Dessa kom till i ett systemskifte 2017. Det är nu av väldigt stor vikt att vi tillsammans hjälps åt att bli av med de felaktiga varningsmärkningarna.

Ompröva varningsmärkningen med hjälp av Region Värmlands nya rutin:

Utredning av penicillinöverkänslighet hos vuxna RV

Läs mer om penicillinreaktioner i Strama Nationell:

Strama Nationell | Penicillinreaktioner

Försök bli av med varningsmärkningen om det går. Om patienten har behov av att ha den kvar så se till att journalen är märkt på ett korrekt sätt med strukturerad information i uppmärksamhetssignalen.

Varningsmärkning för pc-allergi utifrån listad vårdcentral

Inom kort kommer det finnas en rapport för felaktiga varningsmärkningar där vårdcentraler kan identifiera de som är listade på just hos dem.

Kontakta Eric.Le.Brasseur@regionvarmland.se för mer information.

Det är ett mycket klokt kliniskt val att hjälpa en patient att bli av med en onödig varningsmärkning mot penicillin.

Nytt i app Strama Nationell

Nu finns ”Nytt i appen november 2026” på Strama.se. I bildspelet kan du ta del av aktuellt arbete i appen. För närvarande är det fokus på pc-allergi och fortsatt implementering av SILFs vårdprogram för urinvägsinfektioner i kategori slutenvård. Fortsatt arbete för harmonisering av rekommendationerna i de olika kategorierna pågår. Läs mer:

App Strama Nationell - Strama

Region Värmland

www.regionvarmland.se/strama
strama@regionvarmland.se

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

Förkortad behandlingstid febril UVI

Behandlingstiden för febril UVI kortas till sju från tio dagar enligt de nya riktlinjerna i Infektionsläkarföreningens vårdprogram för urinvägsinfektioner.

Aktuella ordinationsmallar i Cosmic håller på att uppdateras enligt de nya rekommendationerna.

Strama Nationell | Febril UVI

Hur fungerar det när patienten behöver behandling med ceftibuten?

Vid vissa urinvägsinfektioner kan det bli aktuellt med behandling med läkemedlet Wincef (ceftibuten) som är ett licensläkemedel. Vid ordination ändra *”Sök efter:”* till *”Icke godkända läkemedel”* och skriv in Wincef eller ceftibuten, välj därefter lämplig mall.

I normalfallet ordineras ceftibuten via regionens generella licens. Då lämnas läkemedel ut från vården för hela behandlingsperioden. Läkemedlet finns i läkemedelsautomat i CSK, Arvika eller Torsby.

Kontakta infektionskliniken eller medicinklinikerna på respektive sjukhus vid behov av hjälp av distribution på jourtid.

Lång behandling

Om det skulle vara aktuellt med lång behandlingstid med ceftibuten för en enskild patient kan enskild licens utfärdas. I så fall skrivs recept.

Observera att läkemedelsverkets handläggningstider är upp till 7 dagar och patienten måste förses med läkemedel från vården fram till dess.

Öka dos pivmecillinam vid ESBL- cystit

Om patienten har cystit med ESBL-bildande stam som är känslig för pivmecillinam rekommenderas numera ökad dosering (400 mg x3) och förlängd behandling (7d). Mallarna för cystitbehandling håller på att uppdateras utifrån dessa rekommendationer.

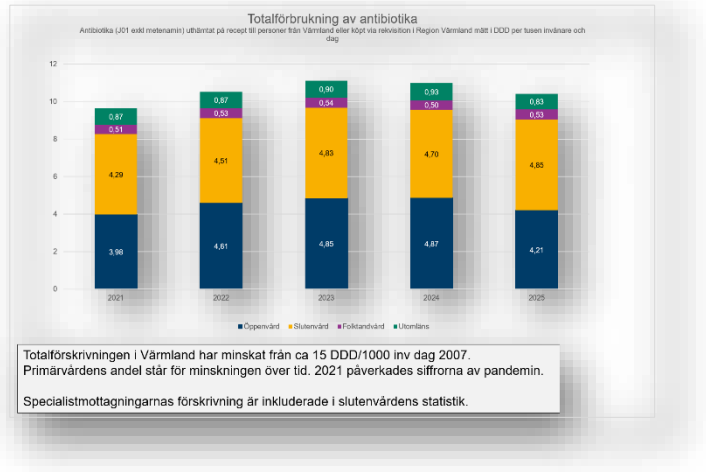
Antibiotikaanvändning i Värmland

Nu finns den nya kvartalsrapporten för antibiotikaanvändning i Värmland publicerad på Strama Värmlands hemsida. Vi fortsätter att minska antalet recept och det verkar spegla både ett aktivt arbete med antibiotikafrågan och en lugn infektionssäsong under förra året.

Länk till kvartalsrapport 3 – Antibiotikaanvändning RV

En ny bild i rapporten är totalöversiktsbilden. Den speglar all känd antibiotikaanvändning till människor i Värmland uppdelat på om förskrivaren arbetar i primärvård, slutenvård, tandvård eller i ett annat län. Måttet är DDD/1000 invånare och år, vilket är ett internationellt mått som gör att vi kan jämföra oss med andra, DDD Indicators WHO.

Värmland har nu en totalförbrukning på 10,3 DDD/1000 invånare, vilket är ungefär som

riksgenomsnittet i Sverige.

Utöver den kända antibiotikaanvändning finns det mer antibiotika i samhället som inte är förskrivet i Sverige. Läs mer om dold införsel av antibiotika i Sverige:

Antibiotika i resväskan kan vara en dold risk för resistens - forskning.se

Det är av stor vikt att vi tillsammans fortsätter upplysa om vikten av ansvarsfull antibiotikaanvändning som förskrivs av medicinsk personal.

Region Värmland

www.regionvarmland.se/strama
strama@regionvarmland.se

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

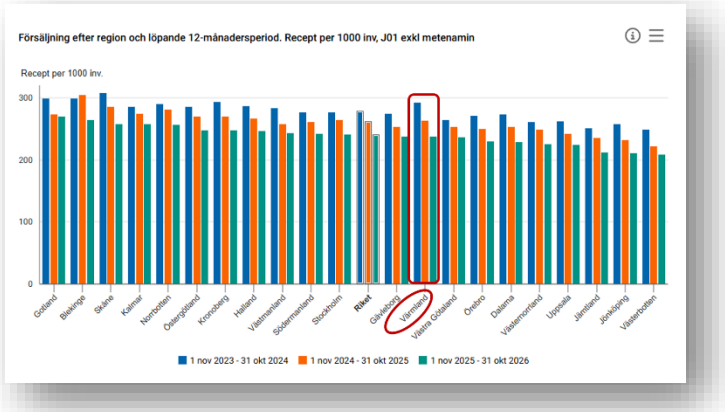
Aktuell receptförskrivning i Värmland

Aktuell siffra för receptförskrivning är 237 recept per tusen invånare och år. Eftersom säsongen verkar ha varit lugn sjunker förskrivningen fortfarande. Det är viktigt att vi har fokus på att undvika onödig antibiotikaförskrivning och väljer rätt antibiotika i rätt tid till rätt patient.

Aktuell förskrivning Värmland:

237

recept/1000 inv/år

Antibiotikaförsäljning i öppenvård, FoHM

Diskutera resultaten tillsammans på reflekterande möten på vårdcentralerna och fundera över vilka förbättringsarbeten som är viktigast för just er enhet.

Arbetet pågår med platsbesök och reflekterande möten. ***Kontakta axel.heyman@regionvarmland.se vid frågor.***

Villkor för målrelaterad ersättning för vårdcentral finns på Strama Värmlands hemsida.

Nya rekommendationer för antibiotikaprofylax i tandvården

Nu finns nya rekommendationer för antibiotikaprofylax inom tandvård. Antibiotikaprofylax i tandvården - 1177 för vårdpersonal

Implementering av dessa pågår i Strama Nationell.

Mål

Antibiotikaprofylax i tandvården syftar till att minska risken för postoperativa infektioner hos riskpatienter eller vid särskilda riskingrepp. Profylaxen förebygger både lokal infektion vid operationsområdet och fjärrinfektion orsakad av blodburen spridning av munhålebakterier i samband med ingrepp.

Indikation

Indikation för antibiotikaprofylax vid ingrepp i munhålan föreligger om det hos patienten finns en eller flera samverkande riskfaktorer som medför en ökad infektionskänslighet ("Riskpatienter") eller om ingreppet i sig medför en påtaglig risk ("Riskingrepp").

En sammanvägd bedömning av patientens odontologiska och medicinska riskfaktorer avgör om antibiotikaprofylax är nödvändig eller inte. Gör en individuell helhetsbedömning inför alla invasiva eller benskadande ingrepp i munhålan.

Användning av antibiotika driver på utvecklingen av resistenta bakterier. Ge endast antibiotika när nyttan överväger riskerna.

Strama

Samverkan mot antibiotikaresistens

Inspirationseftermiddag för antibiotikasmarta arbetssätt

Värmlands tre sjukhus har som mål att få diplom som antibiotikasmarta under 2027.

Som led i det arbetet har vi tagit fram kriterier för antibiotikasmarta klinker.

Glädjande nog har vi flera kliniker som har ansökt om detta och de kommer att uppmärksammas på en inspirationseftermiddag den 16 november.

© Antrop/Antibiotikasmart Sverige

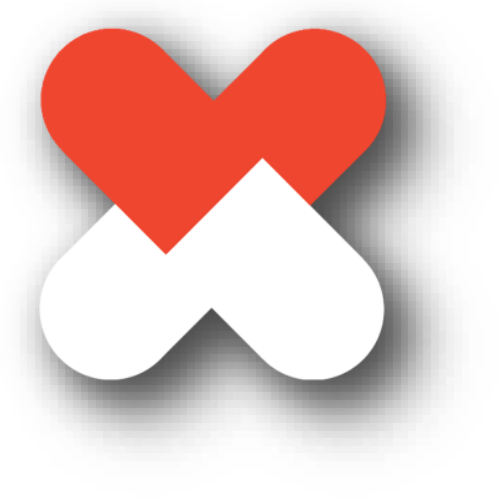
Tillsammans sprider vid goda exempel på arbetssätt som bidrar till minskad smittspridning, klok antibiotikaanvändning och förbyggande av vårdrelaterade infektioner.

Vi hoppas på att detta blir en bra mötesplats för värdeskapande idéer som kan spridas ut i verksamheterna och bidra till en mer patientsäker vård.

Bli antibiotikasmart du också!

Ta gärna del av information från Antibiotikasmart Sverige och Folkhälsomyndigheten och sprid vidare under Världsantibiotikaveckan.

Det du gör spelar roll!

Tack för att du bidrar till att antibiotika fungerar och fortsätter rädda liv!

Vänliga hälsningar från Strama Värmland

Region Värmland

www.regionvarmland.se/strama
strama@regionvarmland.se